

ÅSA LENNARTSSON · JAN SUNDSTRÖM

Himmel och Pannkaka

Facit

Himmel och Pannkaka 6

Facit

Teman

Akvariet
Rymden
Giftiga djur
Fabler

Innehåll

Akvariekoden 3

Vad behövs till ett akvarium? 4

Akvariekryss 7

Akvariefiskar 8

Märkliga akvariefiskar 10

Planeterna 14

Planetkoden 16

Gömda planeter 17

Stjärnbilder 18

Vilken stjärnbild är det? 19

Rymdkryss 20

I rymdskeppet 22

Måla och se vad som gömmer sig 23

I Ormtemplet 24

Skorpioner och getingar 26

Kobror och spindlar 28

Giftiga djur i Sverige 30

Bildkryss 31

Pilgiftsgrodan 32

Gilaödlan 34

Djurkoden 36

Djurfrågor 37

Djurkryss 38

Gömda giftiga djur 39

Fabler 40

Haren och sköldpaddan 40

Rita och berätta 44

Lista ut mitt namn 45

Hemliga bokstaven 46

Fabelkryss 47

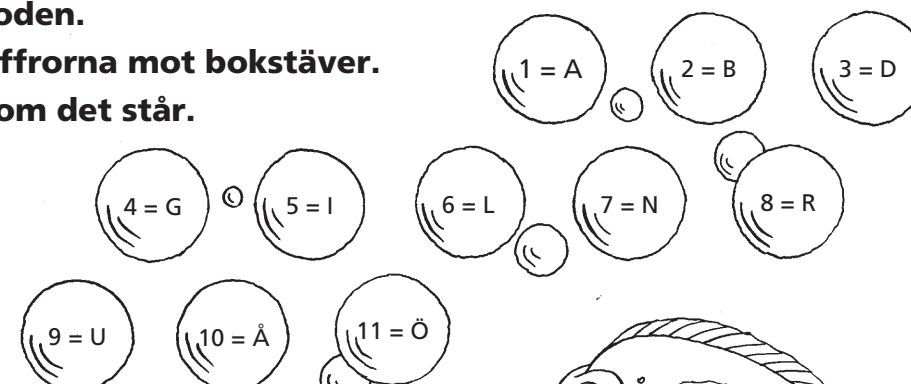
Fabelbild 48

Akvariekoden

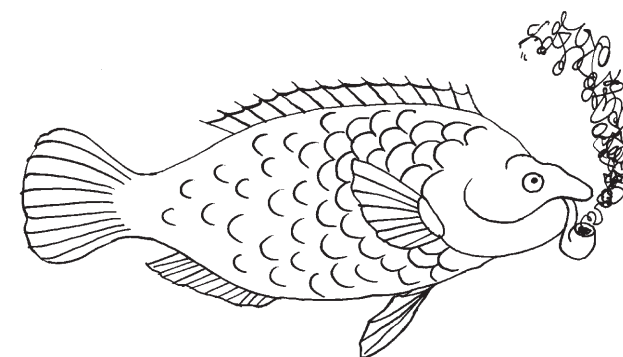
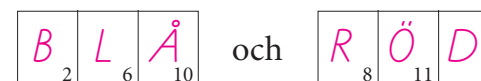
Lös koden.

Byt siffrorna mot bokstäver.

Gör som det står.

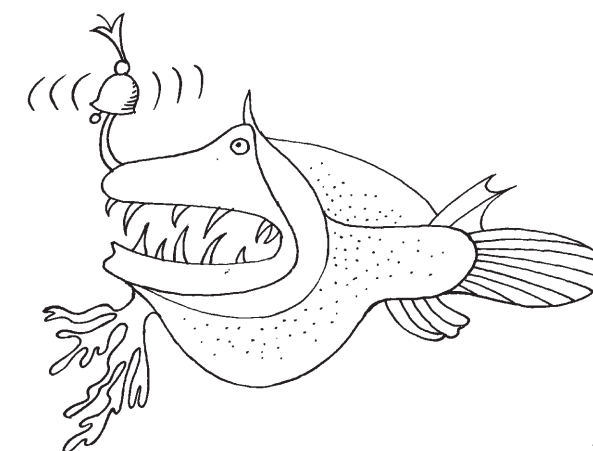
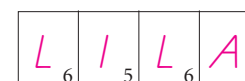
Måla den här fisken

Måla den här fisken

och

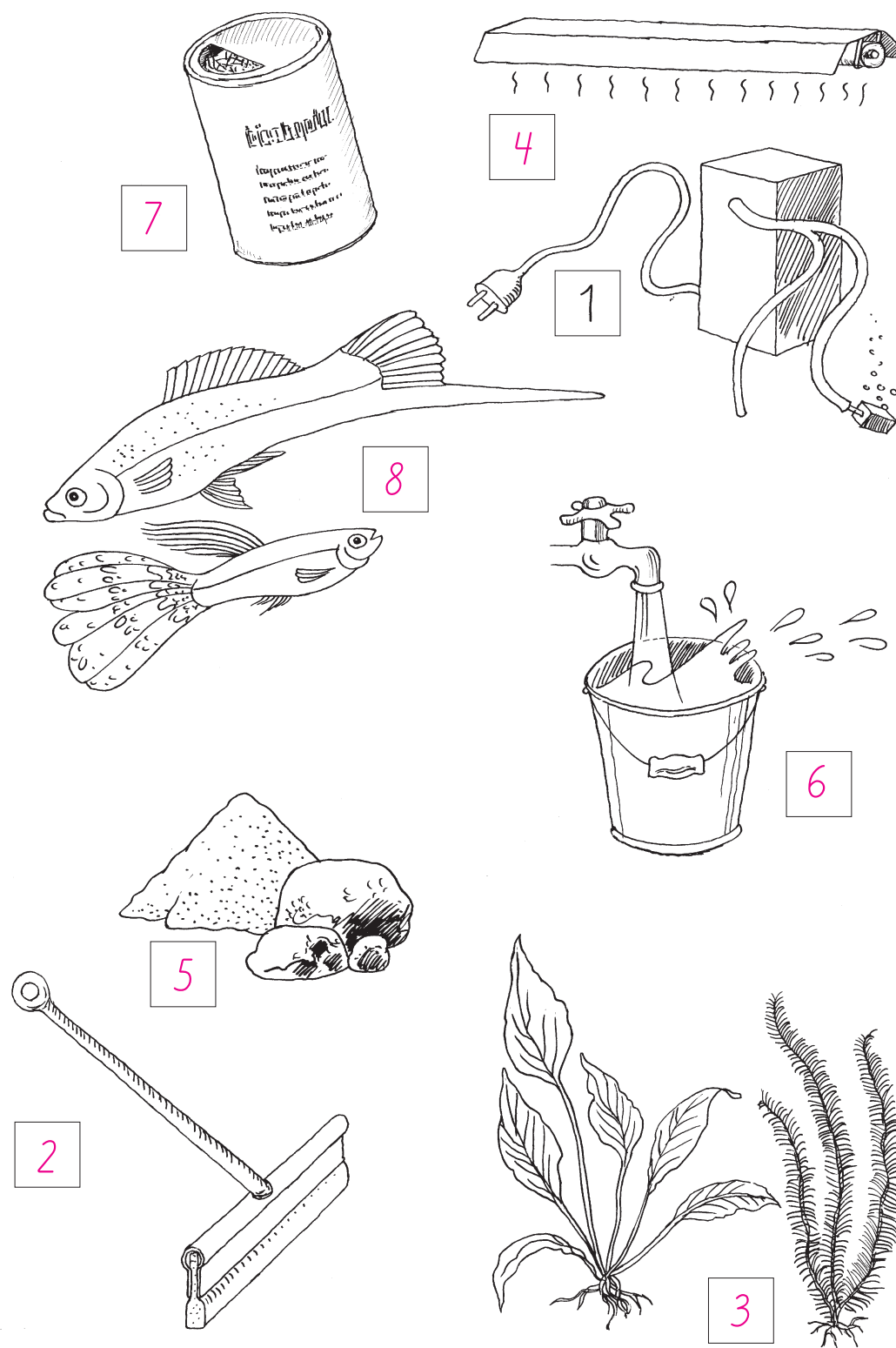

Vad behövs till ett akvarium?

Läs texten.

Skriv rätt nummer vid de olika bilderna.

- 1 Människor andas luft. I luften finns syre. Även fiskar måste ha syre. För att vattnet i akvariet ska få mer syre behöver du en akvariepump. Pumpen får vattnet i akvariet att cirkulera. Syrerikt vatten från ytan blandas då med syrefattigt vatten från botten.
- 2 En grön yta av alger brukar ibland lägga sig på akvariets väggar. För att få bort algerna kan du använda en algskrapa. Med den skrapar du akvariets glasrutor rena.
- 3 Gröna växter i akvariet gör så att vattnet blir renare. Fiskarnas avföring är bra näring åt växterna.
- 4 Växterna i akvariet behöver ljus. Därför är det viktigt med en lampa. Lampan hjälper också till att värma upp vattnet.
- 5 Sand och sten måste finnas i akvariet. I sanden kan växterna slå rot. Många fiskar tycker om att gömma sig bakom stenar. Du måste tvätta sanden och stenarna i hett vatten, innan du lägger ner dem i akvariet.
- 6 Det är viktigt för fiskarna att de får friskt vatten. Du ska använda kallt kranvatten. Varmt kranvatten har för lite syre och kan innehålla farliga ämnen från vattenledningen.
- 7 I djuraffärer och i många matvaruaffärer kan du köpa fiskfoder. Fiskarna mår bra av att ibland få äta levande föda. Då kan du köpa små maskar eller mygglarver i en djuraffär.
- 8 Till sist måste du förstås köpa fiskar till akvariet. Det är viktigt att du har fiskar som trivs ihop. Och tänk på att inte ha för många fiskar i akvariet.

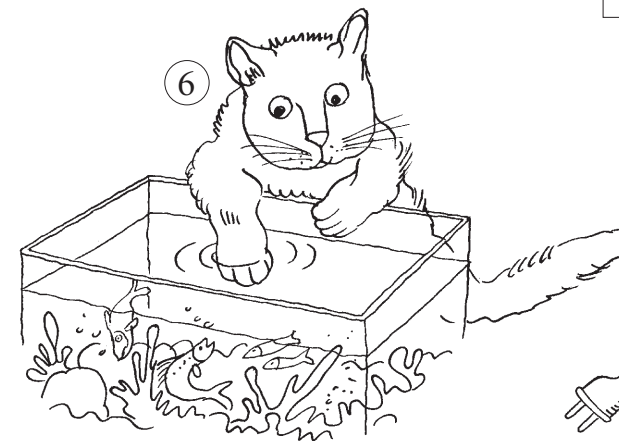
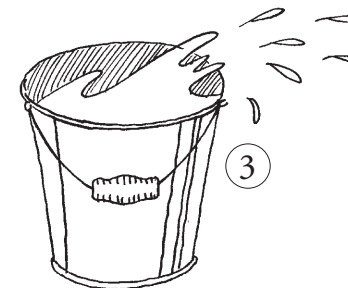
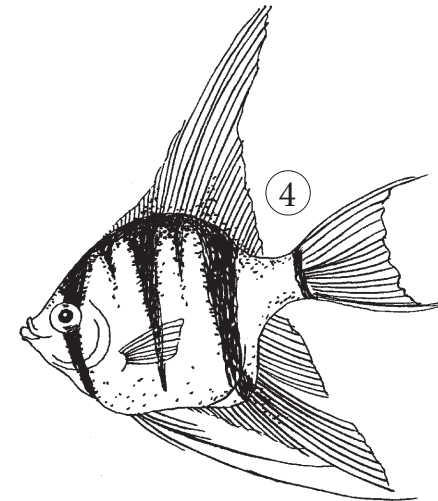

Läs texten.

Kryssa för det som är sant.

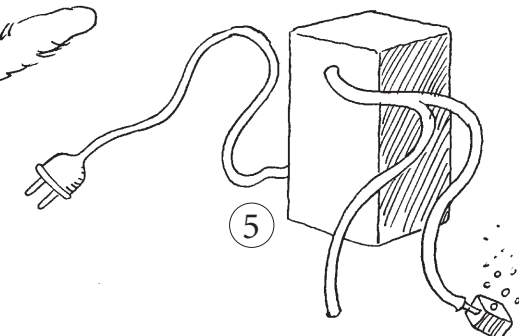
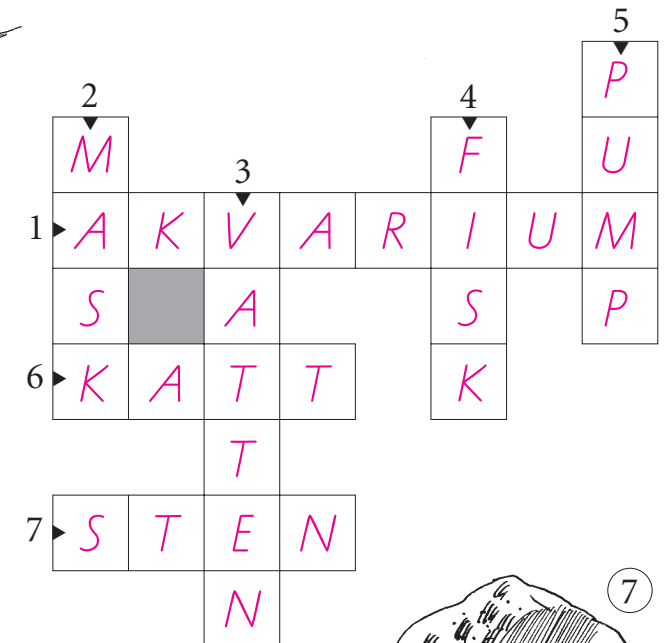
- Fiskar behöver syre.
- Akvarier är ofta gjorda av trä.
- Akvarier är gjorda av glas eller plast.
- Med akvariepumpen pumpar man ut vatten ur akvariet.
- Alger är gröna.
- Alger kan du få bort med en algskrapa.
- Växterna i akvariet tål inte ljus.
- Fiskarnas avföring ger bra näring åt växterna.
- Akvarielampan hjälper till att värma upp vattnet.
- Du bör inte ha någon lampa till akvariet.
- Pumpen gör så att vattnet i akvariet cirkulerar.
- Du får inte ha sand i akvariet.
- Sand och stenar måste tvättas innan du lägger ner dem i akvariet.
- Sand behövs för att växterna ska slå rot.
- Det är bra att ha riktigt många fiskar i akvariet.
- Många fiskar tycker om att gömma sig bakom stenar.
- Kallt kranvatten innehåller mer syre.
- Det är bra om du använder varmt kranvatten till akvariet.
- I djuraffärer kan du köpa foder till fiskarna.
- Akvariefiskar kan äta små maskar.

Akvariekryss

1. Så kallas en glaslåda där fiskar kan leva.

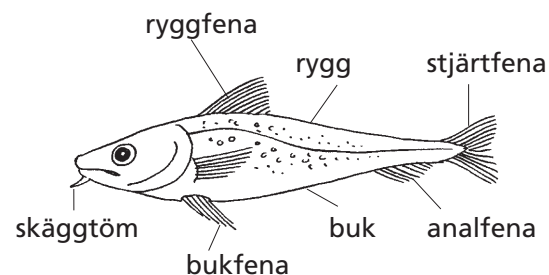
2. Fiskmat som ringlar.

Akvariefiskar

Läs om de olika fiskarna.

Skriv rätt siffra vid bilderna.

1 Slöjguppy

Jag är en vanlig liten akvariefisk. Min stjärtfena liknar ibland en solfjäder. Vår art föder levande små yngel.

2 Bladfisk

Min kropp är platt och formad som ett blad. Jag simmar inne bland växterna med huvudet nedåt. Skäggtömmen på underläppen ser ut precis som ett bladskäft.

3 Sebrafisk

På min kropp löper ränder i silver och blått från huvudet till stjärten. Till och med stjärtfenan är randig. Analfenan är också randig. Jag simmar helst tillsammans med andra fiskar i ett stim.

4 Svärdbärare

Jag har en vanlig liten fiskkropp, men min stjärtfena liknar ett svärd. Det beror på att jag är en hane. Honorna har inget sådant svärd. Oftast är fiskarna i min art röda eller orange.

5 Slöjstjärt

Jag simmar sakta genom akvariet. Min fiskkropp är ganska rund och lite klumpig. Mina stora stjärtfenor är det vackraste hos mig.

6 Scalare

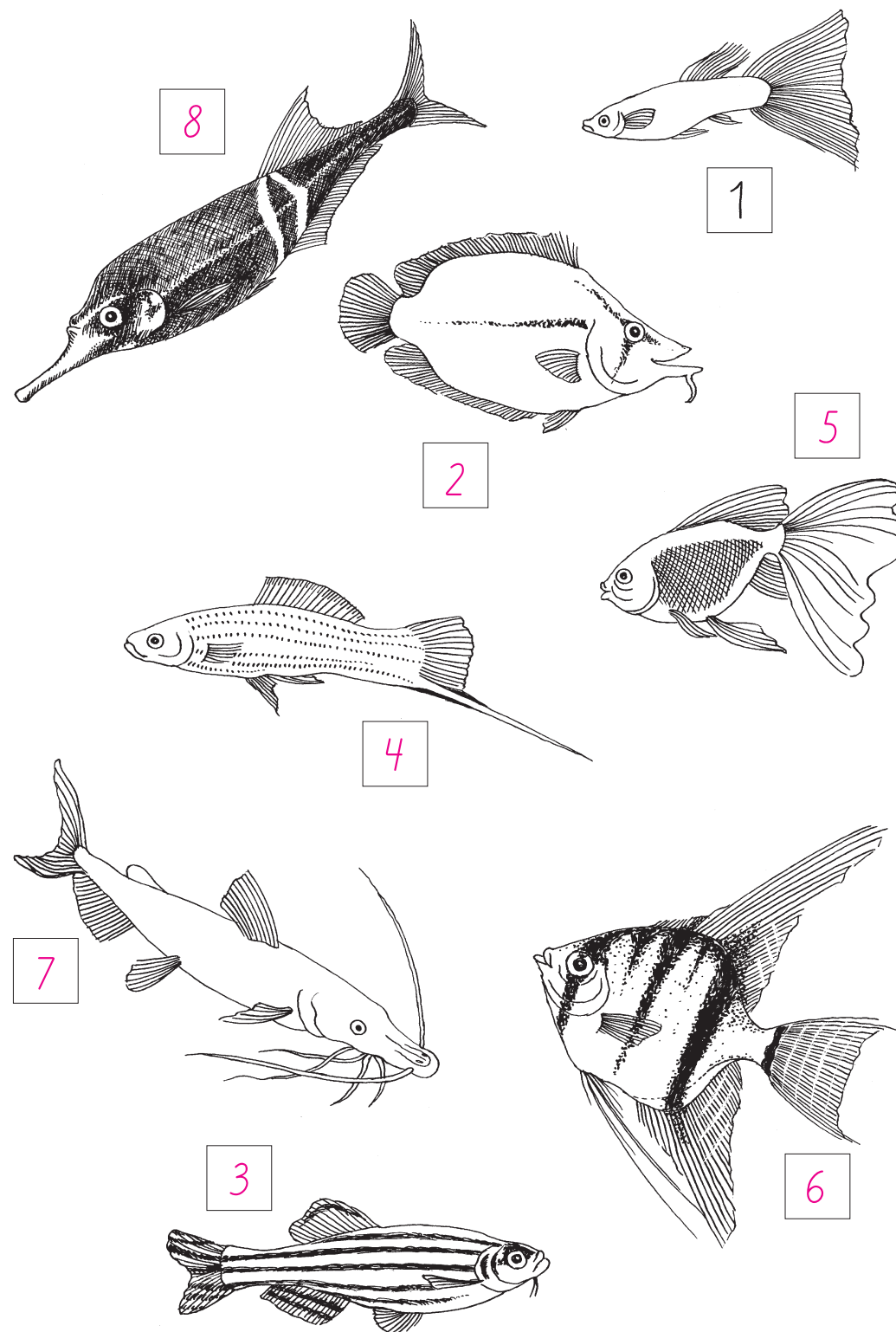
Min kroppsform är lite speciell för jag är nästan trekantig. Jag är dessutom alldeles platt. Min kropp är silverfärgad. Mellan ryggfenan och bukfenan har jag svarta ränder.

7 Plattnosad kattmal

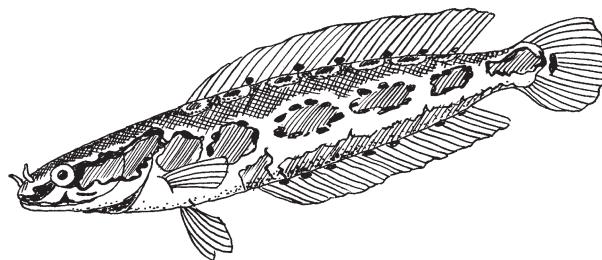
Om du ser en avlång fisk, med avlångt huvud, kan det vara jag. Min nos är platt och jag har skägg som liknar morrhår.

8 Elefantfisk

Jag är lite speciell. Min lilla mun är formad som en snabel. På bakkroppen har jag två ojämna, ljusa band. De finns mellan ryggfenan och analfenan.

Märkliga akvariefiskar

Ormhuvudfisk

Den brunfläckiga ormhuvudfisken är en ovanlig akvariefisk. Den måste stängas in ordentligt. Det beror på att den är duktig på att hoppa. Dessutom kan den krypa ut genom små öppningar.

En annan konstig sak med ormhuvudfisken är att den kan andas även i mycket gyttjigt vatten. Fisken kan nämligen suga in luft genom två små rör som

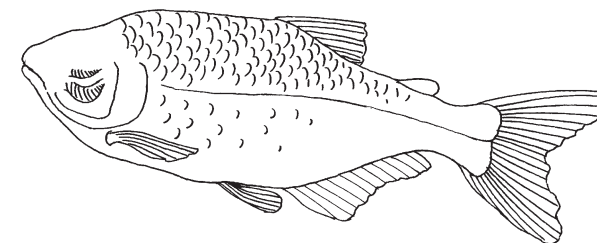
sticker ut från näsöppningen. Den kan till och med kräla fram över land ett stycke.

Man kan äta ormhuvudfisk. I en del länder går fiskhandlarna omkring med levande ormhuvudfiskar i en korg. Fiskarna säljs levande. De dör inte, förrän de skärs upp i bitar.

Ringa in bokstaven framför de meningar som är rätt.

- O Ormhuvudfisken är en vanlig akvariefisk.
- F Den är en skicklig hoppare.
- S Den har en snabel som sticker ut från näsöppningen.
- E Den kan kräla fram över land ett stycke.
- N Den kan andas i gyttjigt vatten.
- P Den dör om den kommer ovanför vattnet.
- A Två små rör sticker ut från näsöppningen.
- K Den är röd med blå ränder.

Vilket ord fick du? FENA

Blind grott-tetra

För många tusen år sedan råkade några fiskar bli instängda i en underjordisk vattengrotta. I grottan var det helt mörkt och fiskarna kunde inte använda sina ögon. Därför försvann ögonen på den fiskarten till slut.

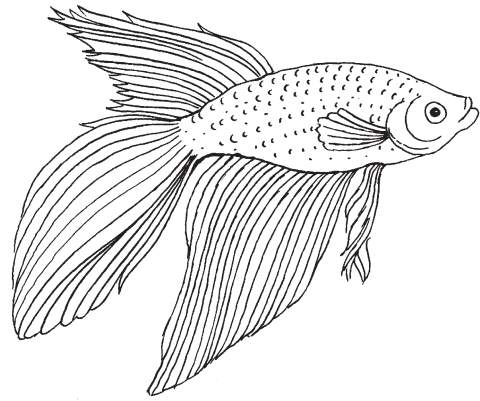
Arten heter blind grott-tetra och numera finns den som akvariefisk. Den klarar sig bra i akvariet trots att den är blind. Det beror på att den har väldigt bra luktsinne och bra känsel.

Grott-tetran är ljus skär och har färglösa fenor. Den är därför inte särskilt vacker att titta på.

Ringa in bokstaven framför de meningar som är rätt.

- F Några fiskar blev instängda i en underjordisk vattengrotta.
- A Grott-tetran har bra syn.
- M Den har långa fenor.
- I Fiskarna levde i mörker och därför blev arten blind.
- O Den är vacker att titta på.
- S Den har bra luktsinne och bra känsel.
- L Den är blå med rosa fenor.
- K Den har färglösa fenor.

Vilket ord fick du? FISK

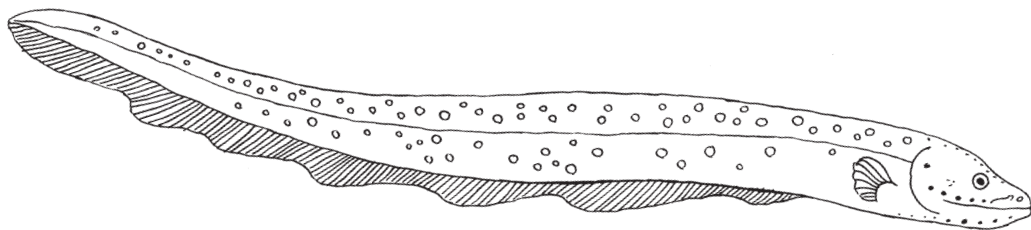
Kampfisk

Kampfisken är en mycket populär akvariefisk. Kanske beror det på alla de vackra färger som den kan ha. Det finns blåa, röda, gröna, svarta och vita kampfiskar.

Hanen blir väldigt arg, så fort han får syn på en hane av samma art. Då spärrar han ut sina stora, vackra fenor. Sedan slåss hanarna,

tills en av dem dör. Man kan alltså bara ha en kampfiskhane i sitt akvarium.

Ibland brukar den som har en kampfiskhane skoja med honom och hålla upp en spegel framför akvariet. Då kan man se hur arg kampfiskhanen kan bli.

Darrål

Darrålen är egentligen inte så bra att ha som akvariefisk. Den kan nämligen ge obehagliga elektriska stötar. En darrål dödar lätt en liten fisk och kan bedöva större fiskar. Den kan också bedöva människor.

Man måste därför vara väldigt försiktig om man har en darrål.

Darrålen har samma långa, ormliknande utseende som andra ålar. Den är brun till färgen och kan bli mer än två meter lång.

Läs meningarna.

Skriv K om svaret är kampfisk.

Skriv D om svaret är darrål.

Den är inte särskilt lämplig som akvariefisk.

D

Den har vackra färger.

K

Den kan ge elektriska stötar.

D

Den spärrar ut sina vackra fenor, när den blir arg.

K

Den är en populär akvariefisk.

K

Den är brun till färgen.

D

Den kan bli arg på sin spegelbild.

K

Den blir arg på andra hanar av sin art.

K

Den kan bedöva en människa.

D

Den kan vara röd eller grön.

K

Den kan bli mer än två meter lång.

D

Den liknar en orm.

D

Planeterna

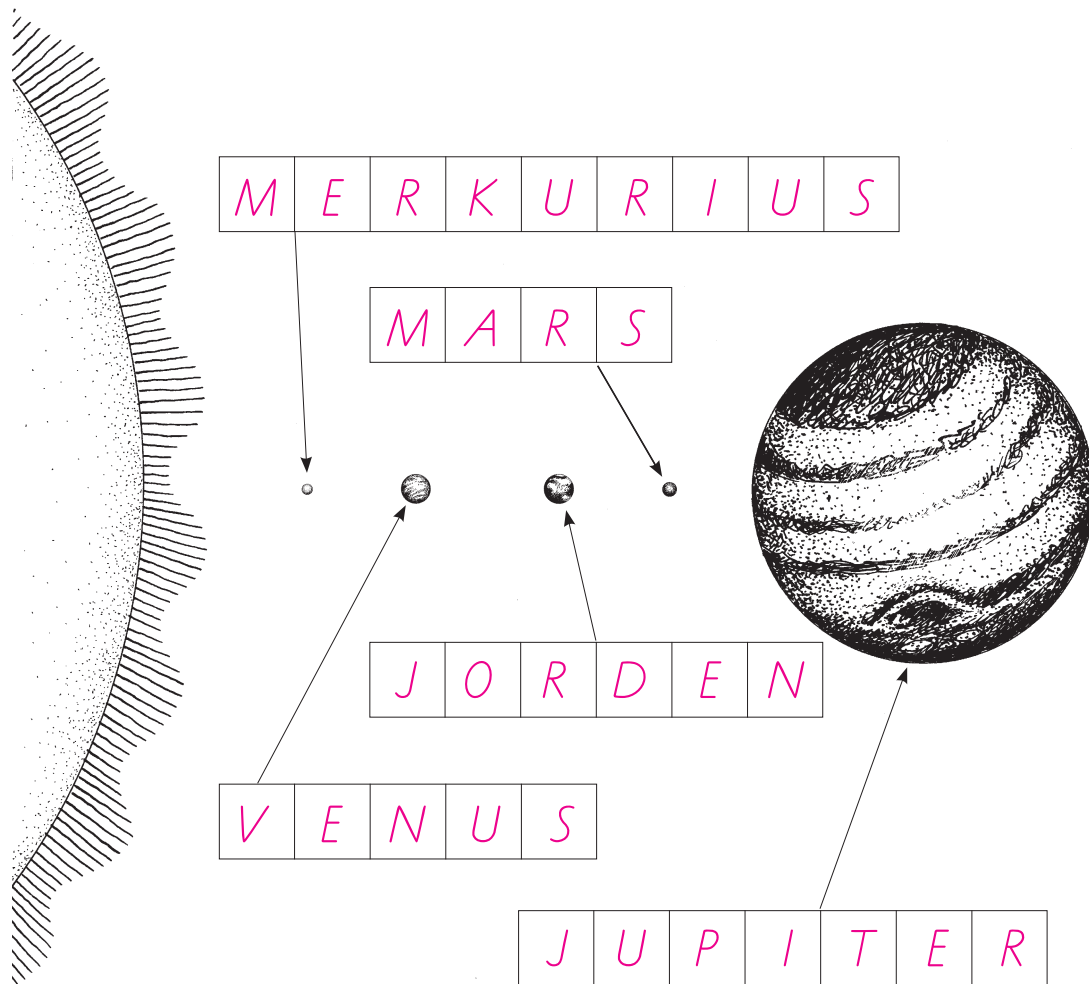
Läs texten.

Fyll i rätt namn på de olika planeterna.

I vårt solsystem finns nio planeter. De cirklar runt solen i stora banor. Det tar ett år för planeten Jorden att åka ett varv runt solen.

Närmast solen ligger Merkurius.

Vi bor på planeten Jorden, som är den tredje planeten från solen räknat.

Mellan Merkurius och Jorden ligger Venus. Ibland kan du se Venus som en liten, blinkande stjärna på himlen.

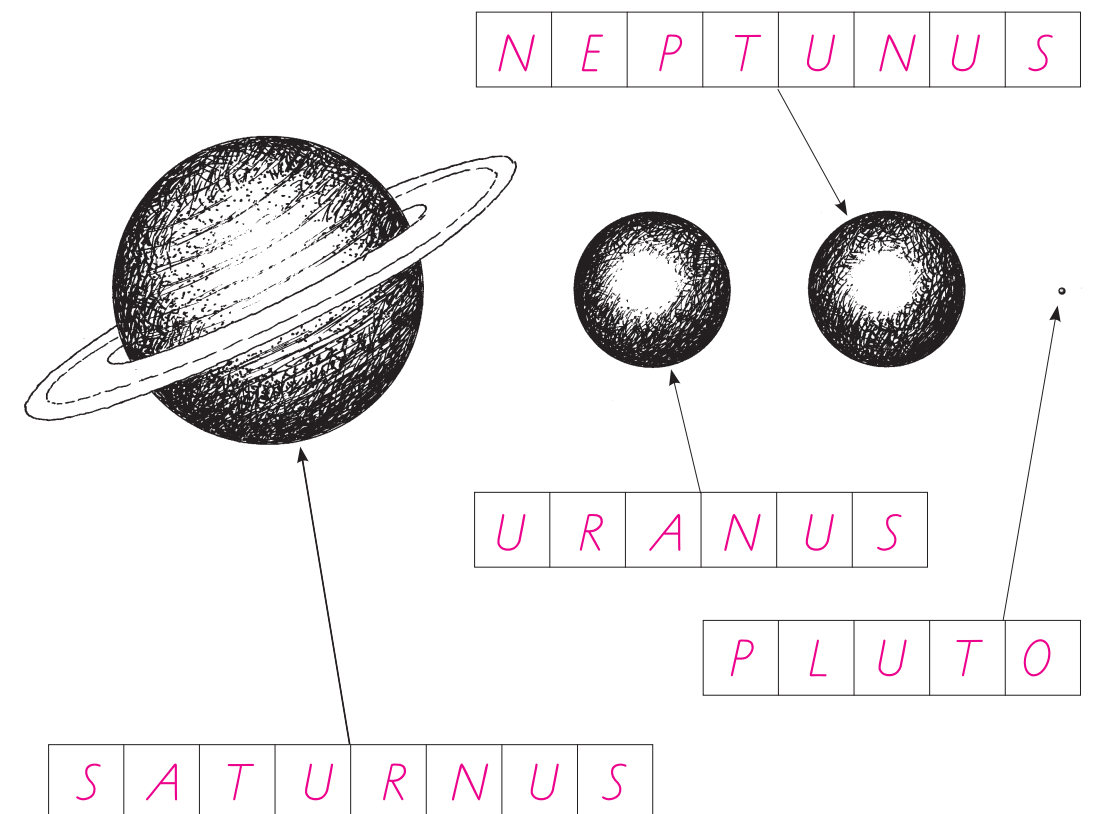
Den största planeten heter Jupiter.

Mellan Jorden och Jupiter ligger den lilla, röda planeten Mars.

Bortom Jupiter ligger Saturnus, med sin ring. Ringen är sten och grus, som cirklar runt planeten.

Längst bort från solen ligger Pluto. Det är mer än 200 grader kallt på Pluto. Det beror på att planeten ligger så långt bort från solen.

Mellan Saturnus och Pluto ligger två stora planeter. De heter Uranus och Neptunus. Uranus ligger närmast solen.

Planetkoden

Vilka bokstäver kommer före i alfabetet?

Skriv dem i de små rutorna.

Gör sedan som det står.

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÅÄÖ

R I T A

S J U B

P L A N E T E N

Q M B O F U F O

S A T U R N U S

T B U V S O V T

I

J

D E N

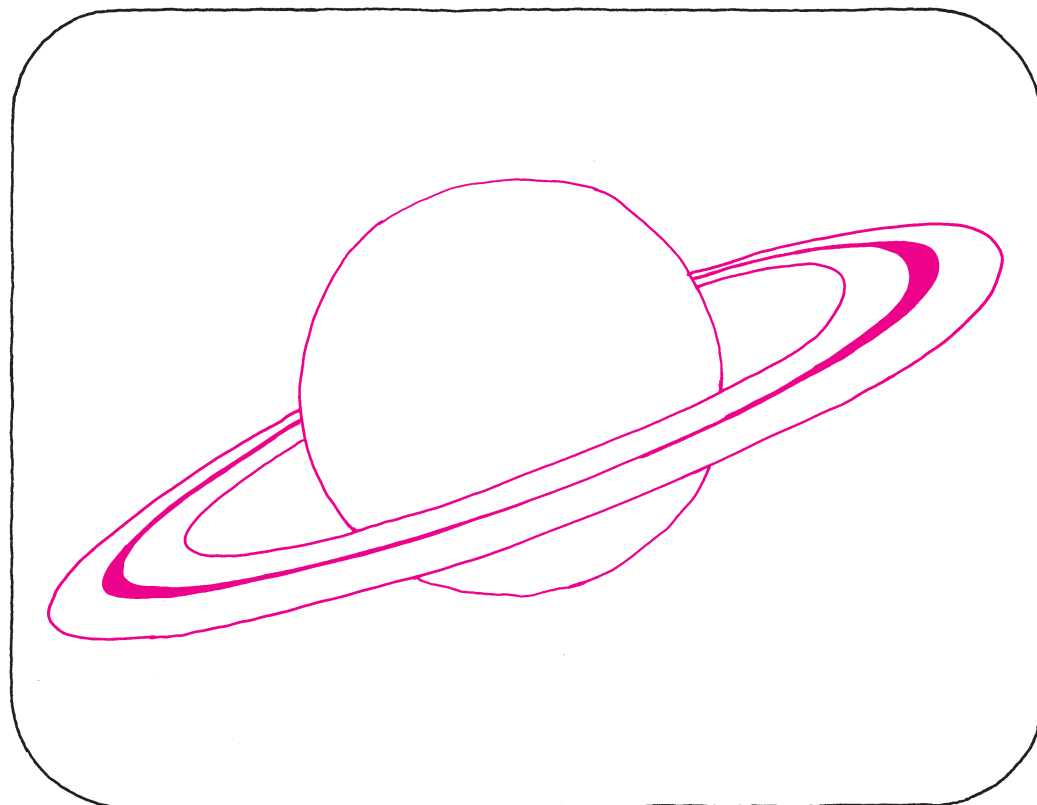
E F O

T O M M A

U P N N B

R U T A N

S V U B O

Gömda planeter

I rutan finns namnen på de nio planeterna gömda.

Ringa in namnen.

Namnen kan stå vågrätt eller lodrätt.

N	G	J	U	P	I	T	E	R	M	E	M	C
T	D	Z	W	T	I	O	N	Ö	T	D	A	V
P	Å	R	V	M	G	J	Y	S	A	X	R	I
P	I	N	E	P	T	U	N	U	S	E	S	M
M	Y	S	R	I	O	D	S	B	G	H	M	I
R	V	A	Ä	M	E	R	K	U	R	I	U	S
Q	C	T	O	J	D	P	Ö	E	D	Y	T	N
P	S	U	Y	O	K	H	U	D	E	V	N	I
L	T	R	E	R	J	U	R	A	E	O	V	R
U	A	N	E	D	P	O	A	Ö	N	F	C	E
T	Å	U	S	E	E	M	N	P	A	S	P	O
O	S	S	P	N	E	M	U	V	E	N	U	S
P	L	E	R	S	U	R	S	M	E	R	T	E

Stjärnbilder

Läs texten. Skriv stjärnbildens namn på raderna.

1 I den här stjärnbilden finns sju stjärnor. Den ligger nära stjärnbilden Draken.

Lilla björn

2 Den här stjärnbilden har fem stjärnor. Namnet påminner om djur som lever i vatten. Den ligger nära Pegasus.

Fiskarna

3 Den här stjärnbilden har samma namn som en fågel. Den ligger nära Lyran och har fem stjärnor.

Svanen

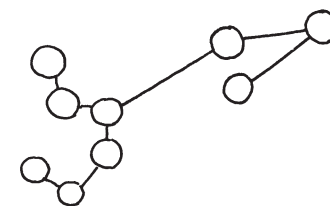
4 Nära Kusken finns en stjärnbild som har nio stjärnor. Den har samma namn som ett stort djur med horn.

Oxen

Vilken stjärnbild är det?

Jämför med stjärnkartan.

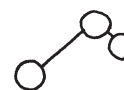
Skriv rätt namn under de olika stjärnbilderna.

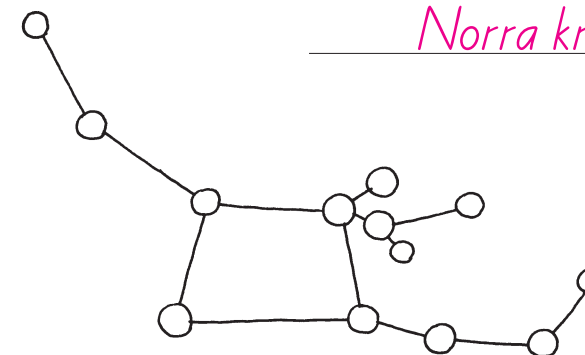
Lejonet

Norra kronan

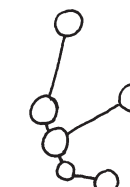
Ormen

Pegasus

Väduren

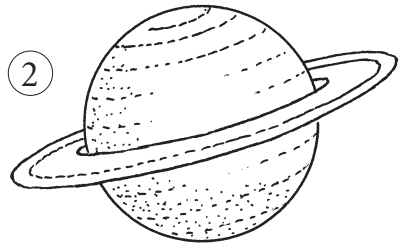

Örn

Rymdkryss

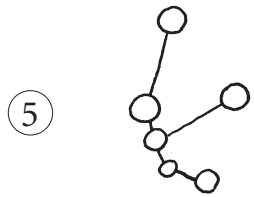
Lös rymdkrysset.

① Den största planeten heter ...

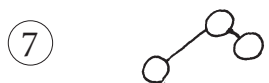

③ Planeten som ligger närmast solen heter ...

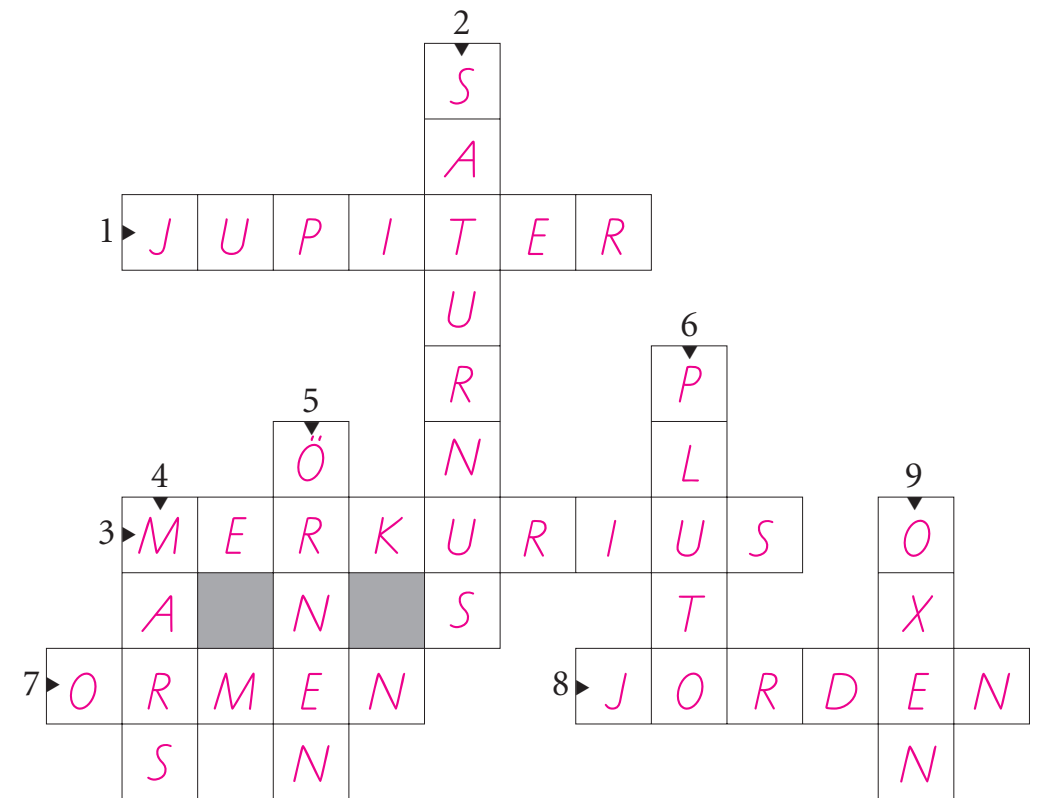
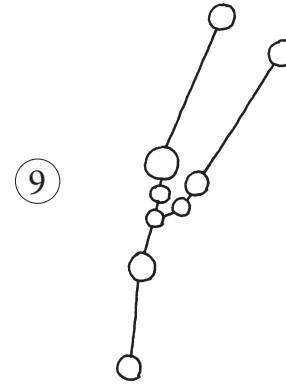
④ Den lilla, röda planeten heter ...

⑥ Planeten som ligger längst bort från solen heter ...

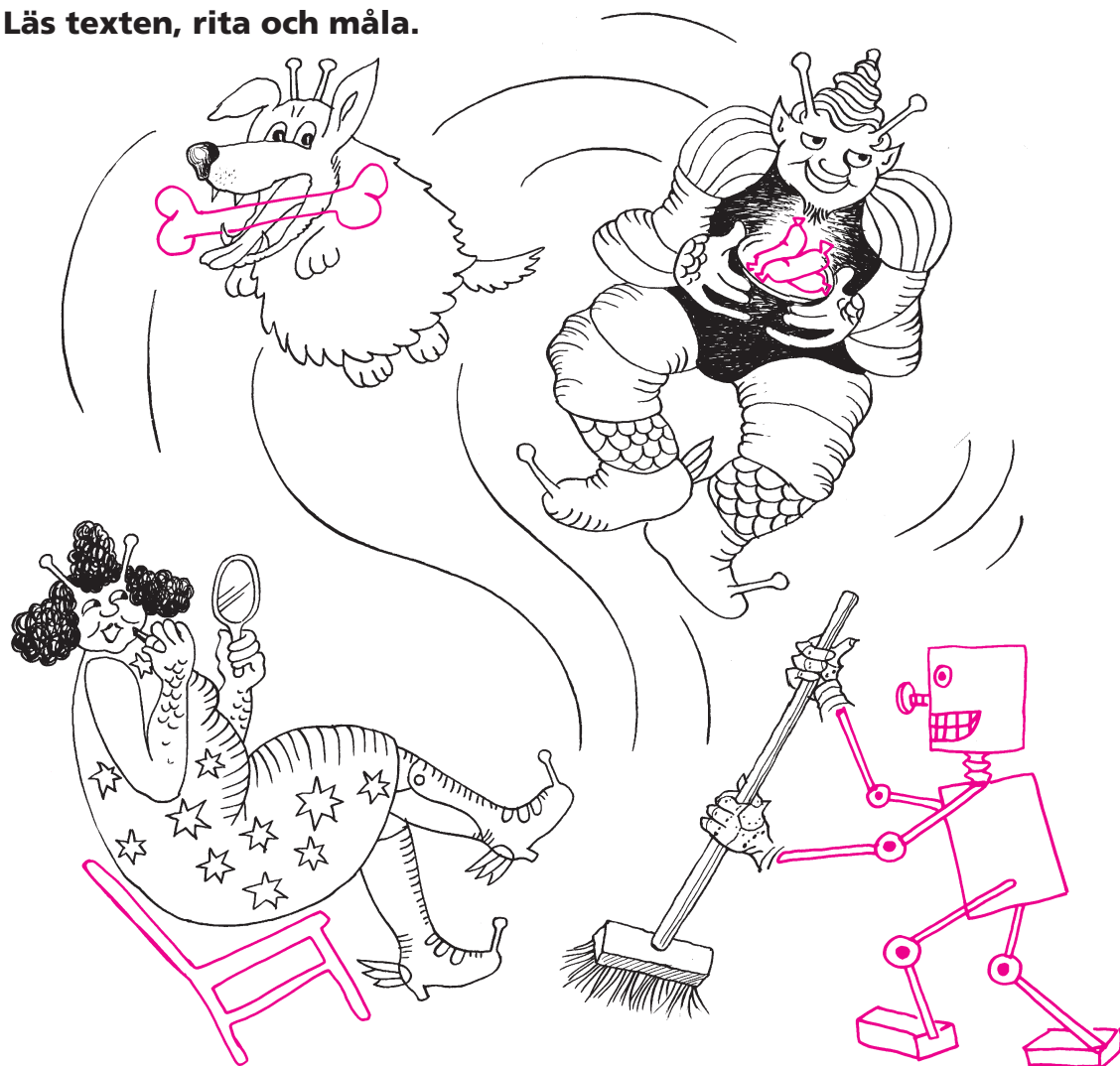

⑧ Planeten vi bor på heter...

I rymdskeppet

Läs texten, rita och måla.

I ett rymdskepp sitter två figurer från planeten Jupiter. De heter herr och fru Xzink. De ska göra en resa till planeten Jorden. Några saker saknas på bilden.

Fru Xzink sitter och vilar. Rita en svävande stol till henne.

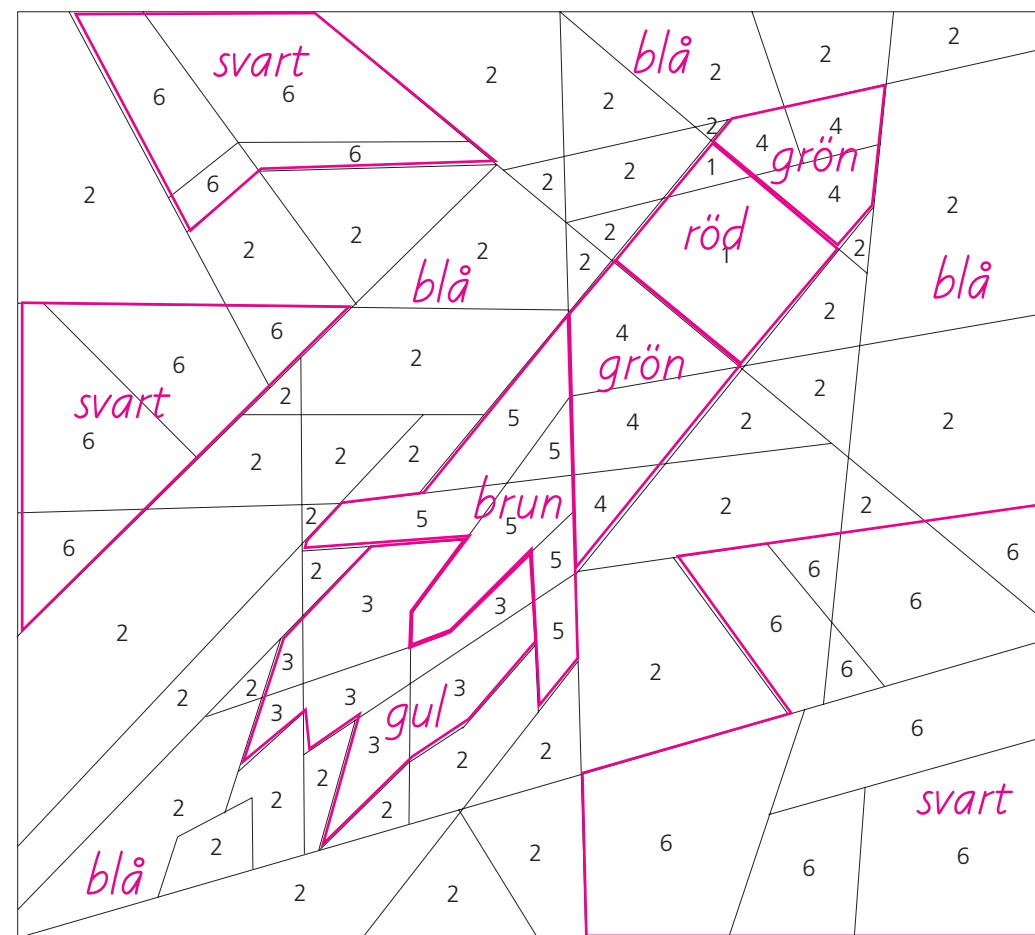
Herr Xzink älskar mat. Rita mat åt honom.

Rita en robot som sopar med kvasten.

Rita ett ben åt den lilla rymdhunden.

Måla bilden i de färger du tycker passar.

Måla och se vad som gömmer sig

Måla rött i alla fält där det finns en etta.

Måla blått i alla fält där det finns en tvåa.

Måla gult i alla fält där det finns en trea.

Måla grönt i alla fält där det finns en fyra.

Måla brunt i alla fält där det finns en femma.

Måla svart i alla fält där det finns en sexa.

Jag tror att bilden föreställer en raket.

I ormtemplet

Den här flickan går omkring i en tempelruin. Där stöter hon på en del djur. Flera av dem är giftiga. När du fortsätter i boken kan du läsa om olika giftiga djur.

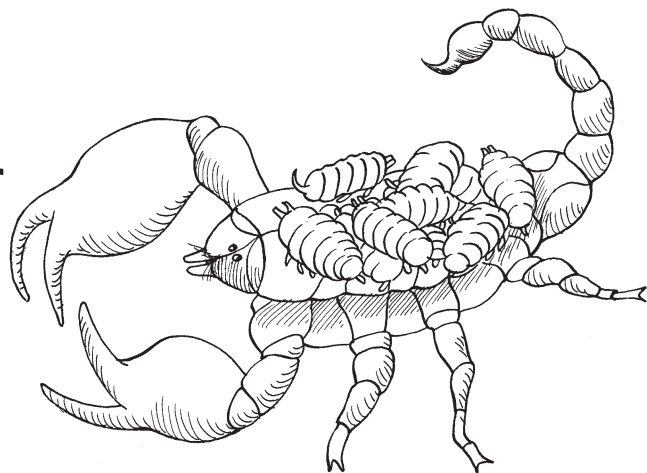
Läs meningarna.

Kryssa för det du ser på bilden.

- Flickan håller en fackla i handen.
- En spindel hänger i en tråd.
- En råtta hoppar upp ur en hink.
- En orm ringlar ut ur en korg.
- Flickan rider på en häst.
- Flickan har skor på sig.
- En ödla biter flickan i benet.
- En orm ringlar sig runt flickans hals.
- Flickan har en kniv i sitt bälte.
- En spindel sitter i ett nät.
- Flickan ser glad ut.
- En ödla klättrar uppför väggen.
- Flickan har en hatt på huvudet.
- En häxa flyger på en kvast.
- En dödskalle ligger på golvet.
- En pojke tittar fram bakom stenen.
- Det finns en skorpion vid flickans ena fot.
- En fladdermus hänger i taket.
- En mus samlar nötter.
- En liten häststaty står på en sten.
- En orm reser upp huvudet.
- Flickan håller i en häststaty.

Skorpioner och getingar

Läs om de olika djuren.

Skorpioner

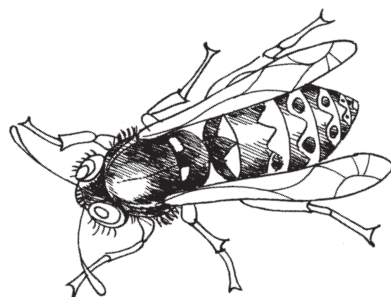
Skorpionen är egentligen ett spindeldjur. Den lever överallt på jorden där det är varmt.

Skorpionen har en gifttagg på sin framåtböjda stjärt. En del skorpioner är livsfarliga för människor, medan andra är helt ofarliga.

Innan honan och hanen parar sig dansar de för varandra. Dansen är

viktig för att inte honan ska sticka ihjäl hanen.

Honan lägger ägg som kläcks genast. Sedan kryper de små ungarna upp på honans rygg. Hon bär omkring på sina ungar för att de inte ska bli uppätta av andra djur.

Getingar

Getingen är svart, med gula eller röda ränder. Den är ett rovdjur som äterflugor och andra insekter. Men getingen tycker också om sådant som är sött.

Därför kommer den ofta när du sitter utomhus och dricker saft.

Getingens gifttagg sitter på bakkroppen. När getingen sticker en människa kan det hända att gifttaggen fastnar. Om taggen fastnar dör getingen.

En del getingar bygger bon av

något som ser ut som pappersmassa. Pappersmassan får de genom att tugga trä. När de tuggar blandar de träet med saliv (spott).

I stora getingbon kan det bo fler än 10 000 getingar.

Skriv S vid de pratbubblor som passar till skorpionen.
Skriv G vid de pratbubblor som passar till getingen.

Jag har en gifttagg på min framåtböjda stjärt.

S

Honor och hanar av min art dansar innan de parar sig.

S

Jag kan flyga.

G

I mitt bo kan det finnas fler än 10 000 av min art.

G

Jag är släkt med spindlarna.

S

Jag äter både insekter och sådant som är sött.

G

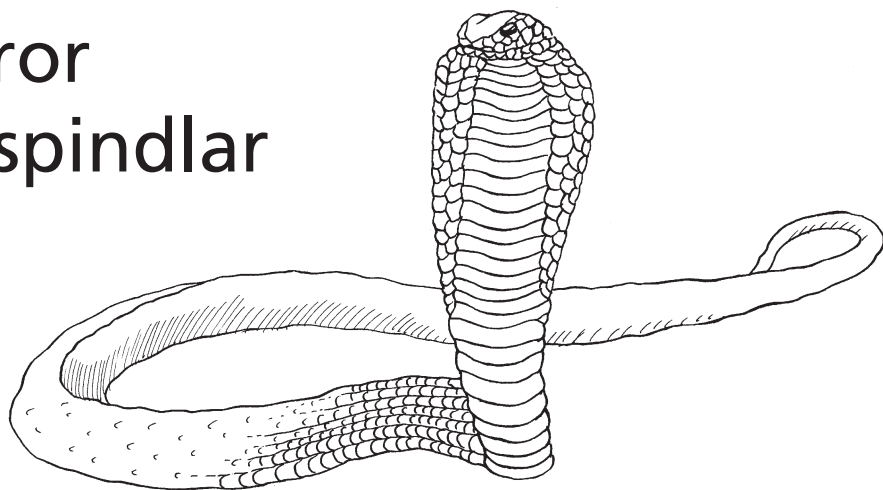
Jag bär mina ungar på ryggen.

S

När jag sticker en människa kan det hända att min tagg fastnar.

G

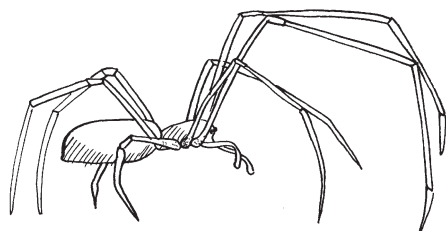
Kobror och spindlar

Kobror

När en kobra blir rädd eller arg reser den upp en bit av kroppen. Man brukar säga att kobran ställer sig upp. Sedan spänner den ut några av sina revben. Då spänns skinnet på kobrans hals ut. I kobrans nacke syns då ett mönster som liknar glasögon. Därför kallas kobror ibland för glasögonormar.

När kobran hugger pressar den ut gift genom de två huggtänderna. Kobror är mycket farliga och giftet kan snabbt döda en människa. Kobrans tunga är kluven i spetsen. Ormen använder sin tunga när den ska lukta och känna.

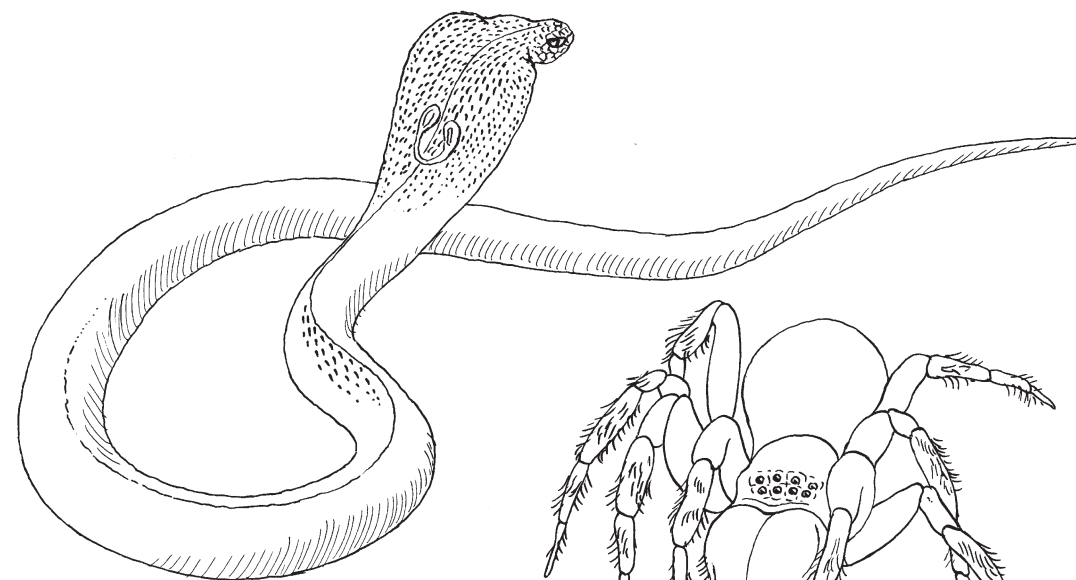
Spindlar

Det finns spindlar i olika storlekar. Vissa är så små att de knappt syns. Andra kan bli mer än tio centimeter långa. Så stora spindlar finns bara i varma länder. Du kanske tror att alla spindlar har två ögon. Men det finns faktiskt spindlar som kan ha upp till åtta ögon att se med! Många spindelarter spinner nät. Från spindelns bakkropp kommer ett segt slem. Det stelnar till en

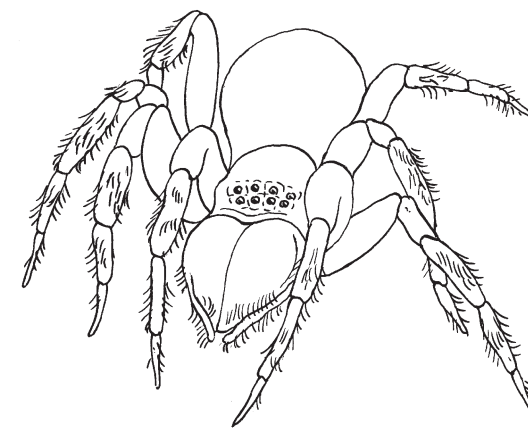
tunn tråd när det kommer i kontakt med luften. Av tråden spinner spindeln sitt nät. Sedan sitter spindeln vid nätet och väntar på ett byte. Det blir kanske en fluga som fastnar. Spindeln väver sedan in bytet och dödar det med gift. Spindelns giftkörtel sitter nära munnen.

Läs meningarna.

Skriv rätt siffra under bilderna.

2	5	7	8	10
---	---	---	---	----

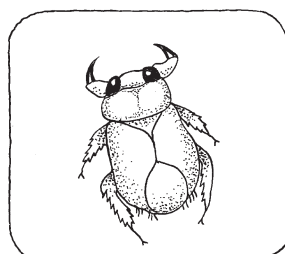
1	3	4	6	9
---	---	---	---	---

- 1 Jag kan spinna nät.
- 2 När jag spänner ut min hals ser det ut som om jag har glasögon i nacken.
- 3 Min giftkörtel sitter nära munnen.
- 4 Jag har åtta ben.
- 5 Jag reser upp en bit av kroppen, när jag blir rädd eller arg.
- 6 Jag väver in mitt byte innan jag dödar det.
- 7 Jag kan inte gå.
- 8 När jag hugger ett byte pressar jag ut gift genom mina två huggtänder.
- 9 Jag kan ha åtta ögon.
- 10 Jag har en tunga med kluven spets.

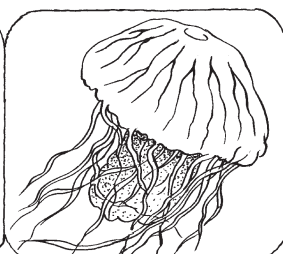
Giftiga djur i Sverige

Läs texten.

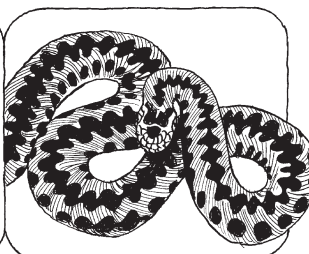
Skriv rätt namn under bilderna.

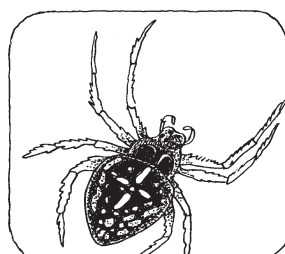
VATTENBI

MANET

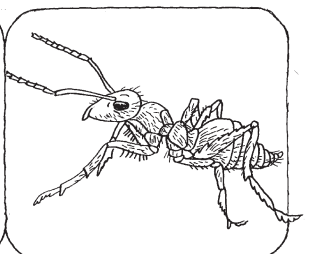
HUGGORM

KORSSPINDEL

BI

SKOGSMYRA

Djuret längst upp till höger är en huggorm. Huggormen är den enda giftorm som finns i Sverige.

Djuret längst upp till vänster är ett vattenbi. Vattenbiet är en liten insekt som lever i sjöar och vattendrag. Ett stick av ett vattenbi gör väldigt ont.

Djuret längst ner till vänster är en korsspindel. Korsspindeln är mycket vanlig i Sverige. Den är inte särskilt farlig för människor. Djuret längst ner till höger är en

skogsmyra. Om en myra känner sig hotad sprutar den ut en giftstråle ur bakändan.

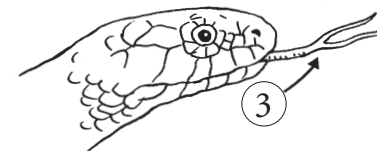
Djuret mellan korsspindeln och skogsmyran är ett bi. Om biet sticker en människa fastnar gadden och biet dör.

Djuret mellan vattenbiet och huggormen är en brännmanet. Maneten lever i saltvatten. I manetens trådar finns ett gift. Det är giftet som gör att det börjar svida, om du nuddar en manet.

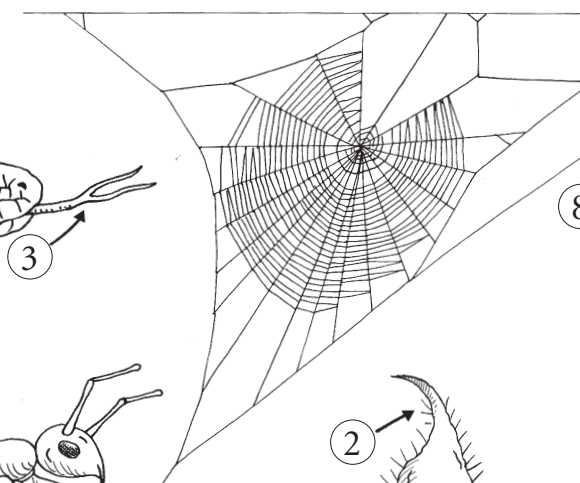
Bildkryss

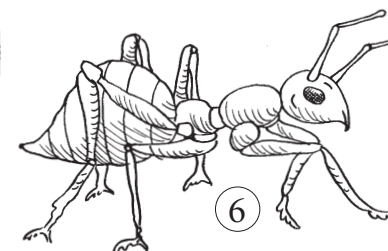
1

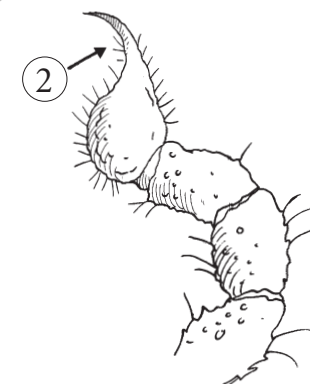
3

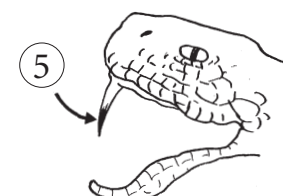
8

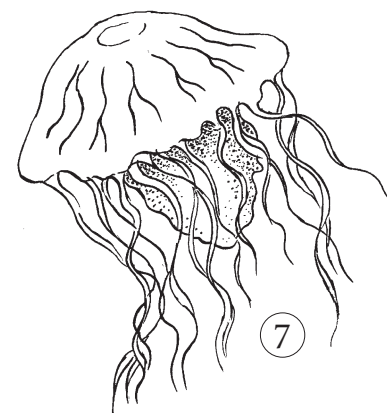
6

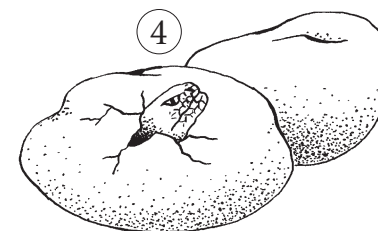
2

5

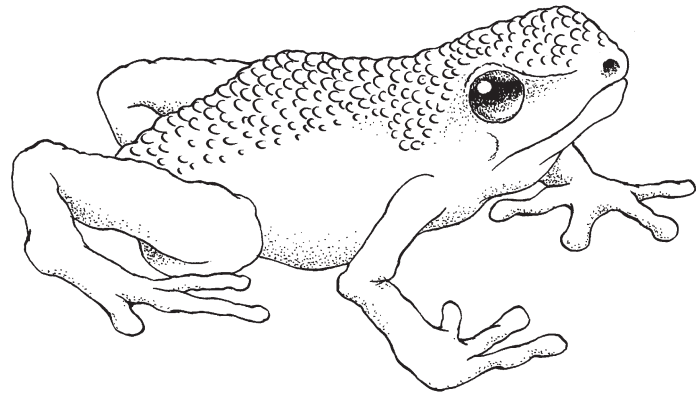
7

4

	1				4
	G				Ä
	I	3			
	F	2	T	A	G
			U		G
	5	T	A	N	D
				G	
	7				
6	M	Y	R	A	
	A				
8	N	Ä	T		
	E				
	T				

Pilgiftsgrodan

Pilgift är egentligen ett gift som finns i en del giftiga, sydamerikanska växter. När indianerna kokar växterna får de ett mycket starkt gift som de doppar sina pilar i. När ett djur träffas av en sådan pil dör det.

En liten sydamerikansk groda har fått sitt namn efter det giftet. I pilgiftsgrodans hud finns det dödligaste gift som något djur har.

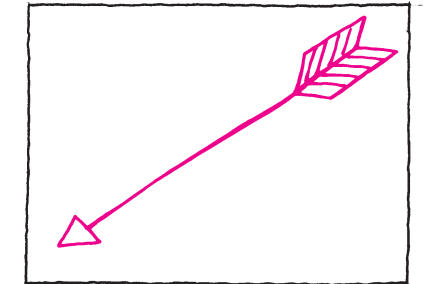
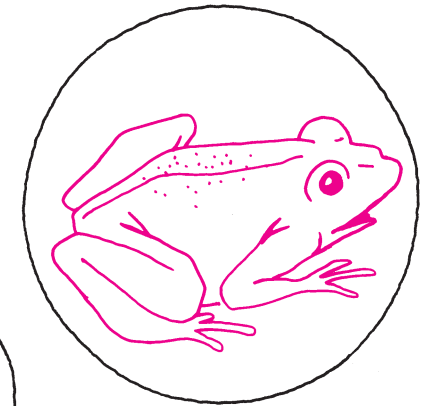
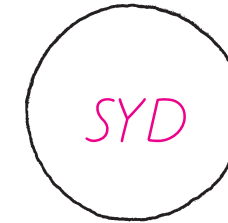
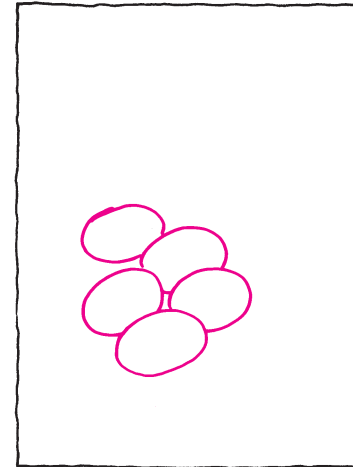
Det finns olika sorters pilgiftsgrodor, men alla är små och färgglada. De har sina vackra färger för att rovdjur ska förstå att de är giftiga. Giftiga djur är ofta färgglada och det vet rovdjuren.

Ibland händer det ändå att ett rovdjur tar en pilgiftsgroda i munnen. När rovdjuret känner smaken av gift spottar det genast ut pilgiftsgrodan.

Rovdjuren vill inte äta pilgiftsgrodor. Därför behöver inte pilgiftsgrodorna ha så många ungar. Honan lägger bara fem eller sex ägg. Vanliga grodor lägger flera hundra ägg. Pilgiftsgrodan lägger sina ägg på ett blad och när äggen har kläckts bär honan ner sina yngel till närmaste vattenpöl.

Tänk om pilgiftsgrodor hade lika många ungar som andra grodor. Vad tror du då skulle hända?

Läs texten.
Skriv eller rita.

Om pilgiftsgrodan lever i Sydamerika ska du skriva SYD i den lilla ringen.

Om pilgiftsgrodan lever i Afrika ska du skriva AFRIKA i den lilla ringen.

Om många rovdjur brukar äta pilgiftsgrodor ska du rita en katt i den stora ringen.

Om rovdjur inte vill äta pilgiftsgrodor ska du rita en groda i den stora ringen.

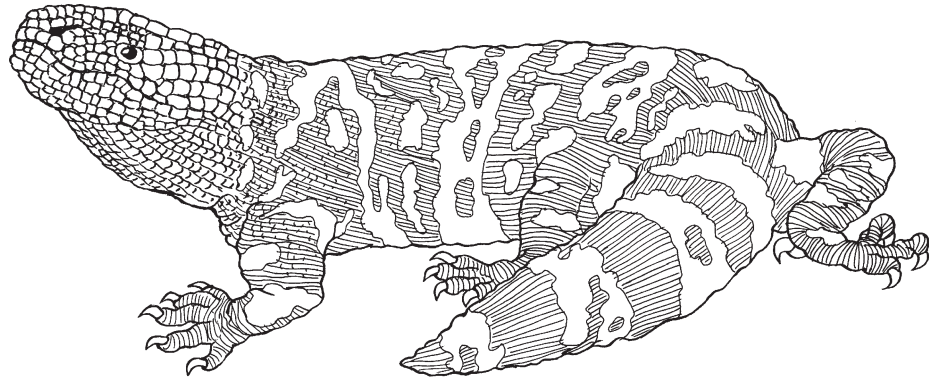
Om pilgiftsgrodan brukar lägga fem eller sex ägg ska du rita fem ägg i den största rutan.

Om pilgiftsgrodan lägger sina ägg i en sjö ska du rita en sjö i den största rutan.

Om indianer ibland doppar sina pilar i pilgift ska du rita en pil i rutan till höger.

Om pilgiftsgrodan är grå ska du rita en sten i rutan till höger.

Gilaödlan

Ödlor är nästan aldrig giftiga. Det finns bara två giftiga ödlearter i världen. Den ena är skorpionödlan, som lever i Mexiko. Den andra är gilaödlan, som lever i Nordamerikas öknar.

Gilaödlans gift är mycket starkt. Det är farligare än de flesta giftormars gift. Gilaödlans giftblåsa sitter i underkäken. När ödlan har tagit ett byte tuggar den sakta in giftet i sitt offer. Ödlan ger ifrån sig ganska lite gift. Därför är ett bitt från en gilaödlan inte dödligt för en människa.

Gilaödlan kan äta väldigt mycket när den får tag i ett byte. Näringen från maten lagrar den sedan i svansen. Ödlan kan därför klara sig nästan ett helt år på en måltid. Det är viktigt eftersom det kan vara svårt att hitta lämpliga djur att äta i en öken.

När en gilaödlan blir rädd öppnar den sin mun och frustar. Det räcker ofta för att skrämman bort fienderna.

Stryk under det som är rätt.

Gilaödlor lever	i skogen. vid havet. <u>i öknen.</u>
Gilaödlan har en giftblåsa	på ryggen. i svansen. <u>i underkäken.</u>
Gilaödlan lagrar näring i	benen. <u>svansen.</u> magen.
När en gilaödlan blir rädd brukar den	<u>frusta.</u> väsa. morra.
Gilaödlor äter	frukt och bär. kaktustaggar. <u>andra djur.</u>
Gilaödlan kan	sticka med en gifttagg. <u>tugga in sitt gift.</u> spruta ut sitt gift genom munnen.

Djurkoden

Vilka bokstäver kommer före i alfabetet?

Skriv dem i de små rutorna.

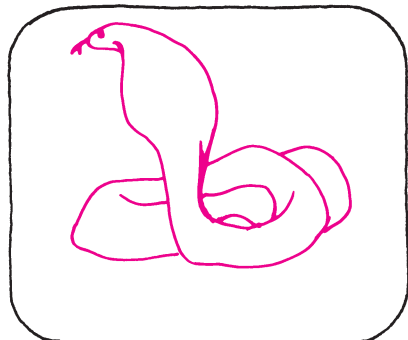
A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V X Y Z Å Ä Ö

Du får namnen på fem olika djur.

Rita dem i de stora rutorna.

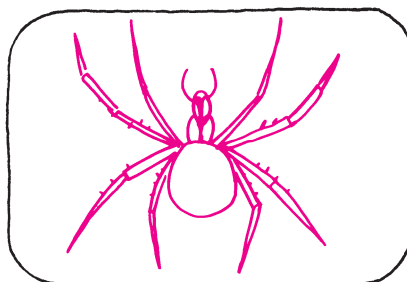
K O B R A

L P C S B

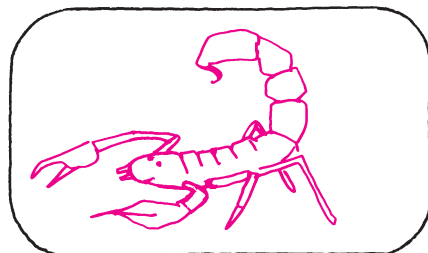
S P I N D E L

T Q J O E F M

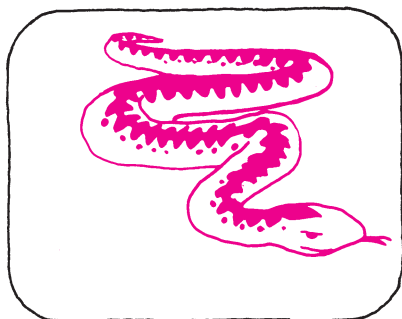
S K O R P I O N

T L P S Q J P O

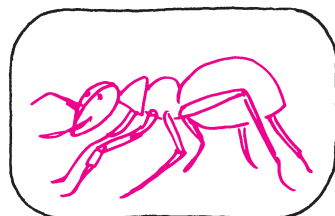
H U G G O R M

I V H H P S N

M Y R A

N Z S B

Djurfrågor

Läs frågorna.

Ringa in det svar som är rätt.

Har du sett en huggorm?

ja *eller* nej

Är huggormar giftiga?

ja nej

Hur många ben har en spindel?

sex åtta

Har en skorpion vingar?

ja nej

Vilket djur är skorpionen släkt med?

ödla spindel

Har ormar tänder?

ja nej

Har du blivit stucken av en geting?

ja *eller* nej

Vad brukar spindlar äta?

bär flugor

Lever skorpioner i sjöar?

ja nej

Kan man ha en spindel som husdjur?

ja nej

Har du hållit i en orm?

ja *eller* nej

Finns det ödlor i Sverige?

ja nej

Tycker du att ormar är söta?

ja *eller* nej

Vad är en kobra för sorts djur?

fisk orm

Är en geting randig?

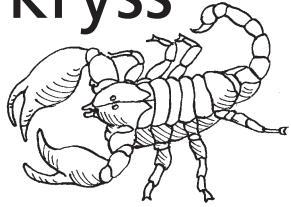
ja nej

Kan spindlar ha åtta ögon?

ja nej

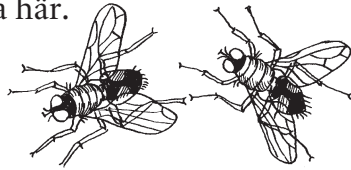
Djurkryss

①

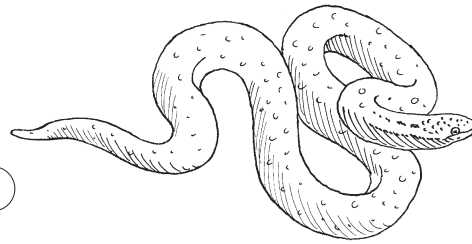
② Det här djuret har åtta ben.
Det kan spinna nät.

③ Spindlar och getingar äter gärna sådana här.

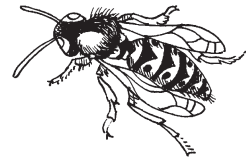
④ Ett annat namn för glasögonorm.

⑤

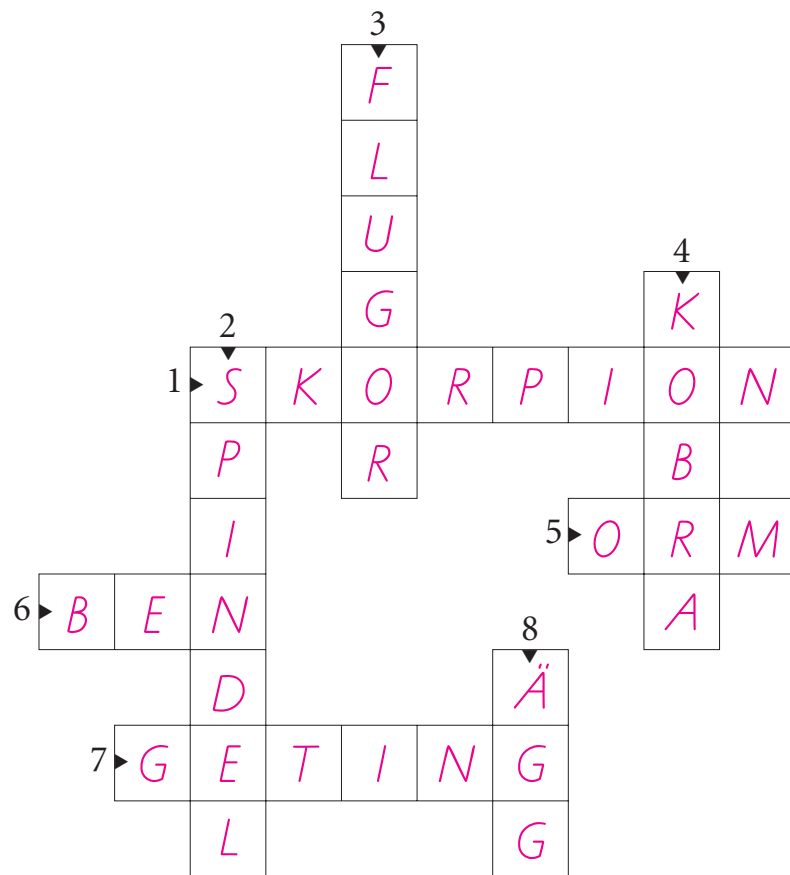

⑥ Ormar har inga Därför måste de ringla fram.

⑦

⑧ Skorpionen lägger ... som ungarna kläcks ur.

Gömda giftiga djur

I rutan finns namnen på sju olika, giftiga djur gömda.

Ringa in namnen.

Namnen kan stå vågrätt eller lodrätt.

S	A	M	A	N	E	T	S	T	R	A	L	L
O	R	K	G	I	S	K	O	R	G	E	M	S
R	O	P	A	K	O	G	U	M	E	R	O	K
A	G	I	L	A	Ö	D	L	A	P	R	E	O
S	K	O	R	L	O	R	T	A	N	G	S	R
F	I	S	S	I	L	A	G	O	O	E	T	P
K	O	P	P	L	Ö	D	L	E	S	T	R	I
R	R	I	O	R	D	E	M	A	L	I	K	O
O	R	N	I	S	T	E	R	R	I	N	O	N
U	D	D	E	G	E	L	S	P	I	G	N	Y
S	P	E	K	O	B	R	A	N	D	I	G	A
S	E	L	O	K	O	R	N	I	L	A	N	D
P	R	O	C	H	U	G	G	O	R	M	O	S

Fabler

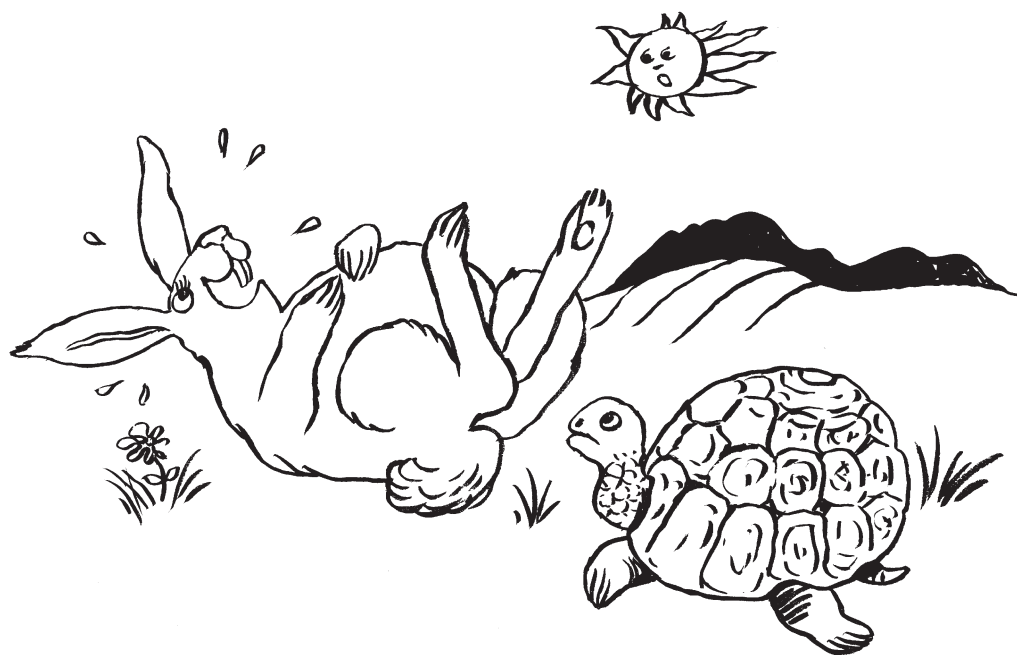
Fabler är berättelser där djur kan tala och tänka som människor. Fablerna vill lära oss något om hur vi ska vara mot varandra.

Haren och sköldpaddan

Haren älskade sig själv. Hon beundrade sina långa öron och sina stora, vackra ögon. Hennes päls var glansig och hennes tänder bländande vita. Men allra stoltast var hon över sina långa, kraftiga bakben. Ingen i skogen var snabbare än hon.

En vacker sommardag kom haren skuttande längs en skogsstig. På stigen träffade hon den gamla sköldpaddan.

- Ligger du här och sover? frågade haren.
- Nej, jag promenerar. Jag ska ner till bäcken, svarade sköldpaddan.
- Med den farten kommer bäcken att frysa till is innan du är framme, sa haren. Och hon skrattade så att tårarna rann.

- Du är högfärdig och dum. Du skrattar åt andra som inte kan springa som du, muttrade sköldpaddan förargad. Du tror att du är snabbare än alla andra djur. Men jag ska säga dig att till och med jag kan vinna över dig.

Haren skrattade så att hon var tvungen att lägga sig raklång på stigen. Hon höll framtassarna för magen och det dröjde en lång stund innan hon kunde svara.

- Om du vinner över mig i löpning, ska du få hela mitt förråd av morötter, fick hon fram till slut.

Haren och sköldpaddan kom överens om att de skulle tävla i löpning. De skulle springa från den stora stenen, längs stigen och ner till ån. Men sköldpaddan ångrade snart att hon hade lovat att tävla med haren. Hon visste ju att hon var ett mycket långsamt djur och att haren var väldigt snabb. Alla djuren skulle skratta åt henne när de såg hur långsam hon var.

Redan nästa dag var det dags för den stora kapploppningen. Alla skogens djur hade samlats för att titta på den märkliga tävlingen. Sköldpaddan och haren hade ställt sig intill varandra på stigen. Älgen var domare. Han stampade hårt i marken och tävlingen började.

Haren hoppade några skutt. Sedan satte hon sig ner och väntade. Sköldpaddan kämpade sig långsamt fram längs stigen.

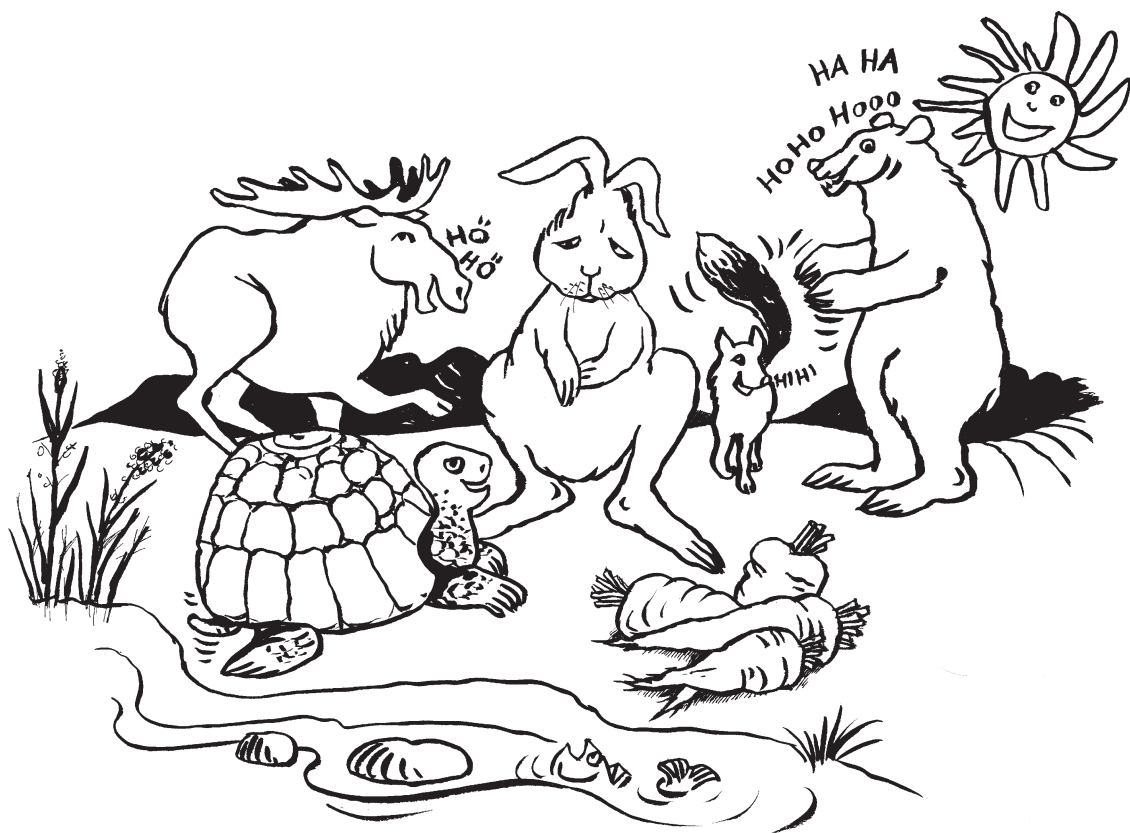
– Jag har nog ingen chans! ropade haren hånfullt med tillgjord röst.

När sköldpaddan närmade sig tog haren ytterligare några skutt och la sig ner i gräset intill stigen. Nöjd över sin egen duktighet la hon huvudet mot marken och snart sov hon tungt.

Under tiden fortsatte sköldpaddan att gå. Långsamt tog hon sig närmare och närmare ån. Djuren som tittade på tävlingen blev allt mer upphetsade. De hoppade, klappade och hejade.

Haren vaknade av allt oväsen. Sömnigt tittade hon sig omkring och såg att sköldpaddan nästan var framme vid ån. Haren kom snabbt på fötter. Hon skuttade snabbare än hon någonsin hade skuttat förut. Ändå hann hon inte ner till ån, innan den lyckliga sköldpaddan gick över mållinjen. Med hängande öron och med skamsen blick skuttade haren fram till sköldpaddan och gratulerade.

Haren hade förlorat hela sitt förråd av morötter. Men hon hade lärt sig något viktigt: Även den som ingen tror på, kan vinna.

Svara på frågorna.

Vad skulle sköldpaddan få om hon vann tävlingen?

Hela harens förråd av morötter.

Varför ångrade sköldpaddan att hon hade lovat att tävla med haren?

Hon var rädd att alla djuren skulle skratta när de såg hur långsam hon var.

Varför förlorade haren tävlingen?

Haren lade sig ner och somnade medan hon väntade på sköldpaddan.

Lös koden genom att ringa in varannan bokstav.

Bokstäverna bildar en mening.

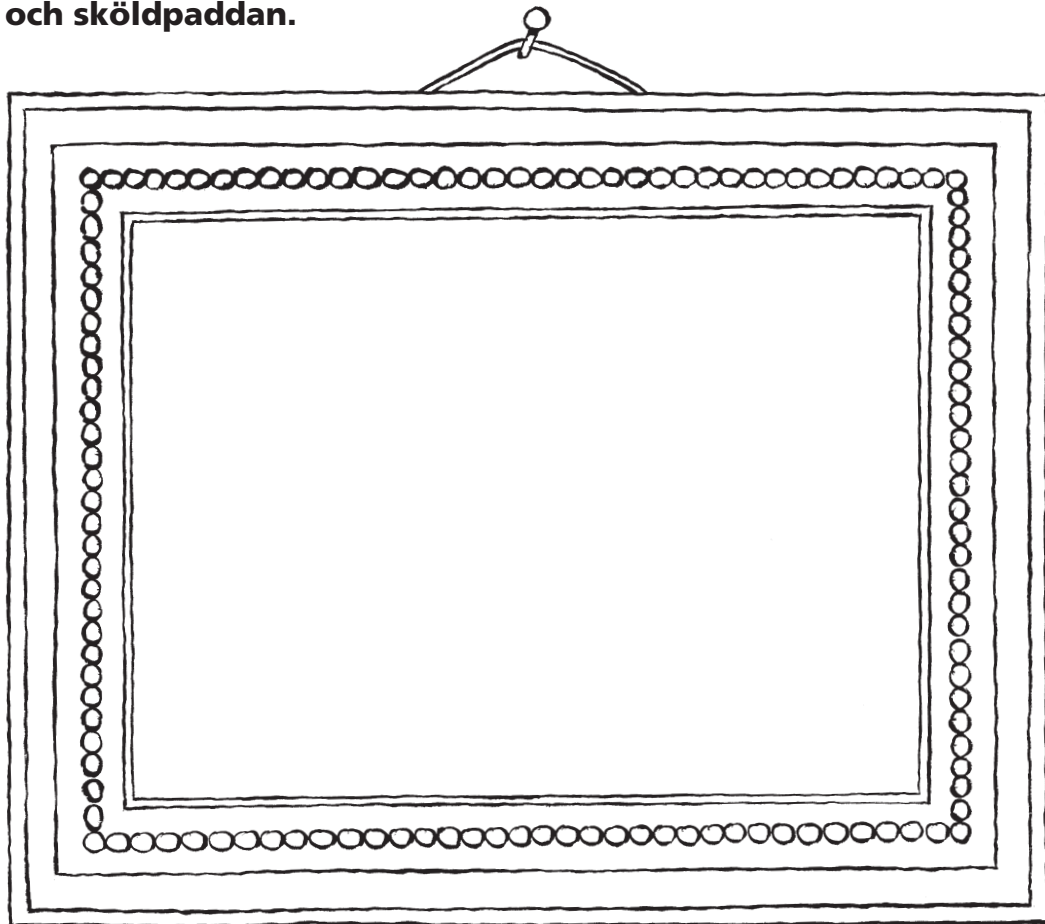
Skriv meningen på den tomma raden.

I R F E A T B N L A E M R O K P A Ä N R D E J V U R R Ö T J A T L P A D

I FABLER KAN DJUR TALA

Rita och berätta

Rita en bild till fabeln om haren och sköldpaddan.

Skriv och berätta vad din bild föreställer.

Lista ut mitt namn

Läs texten.

Skriv rätt namn på den tomma raden.

Hej!

Jag är sköldpaddan som tävlade med haren.
Försök att lista ut vad jag heter.

Den första bokstaven i mitt namn
kommer efter R i alfabetet.

Den femte bokstaven i mitt namn
är den fjärde bokstaven i alfabetet.

Den andra bokstaven i mitt namn
kommer före L i alfabetet.

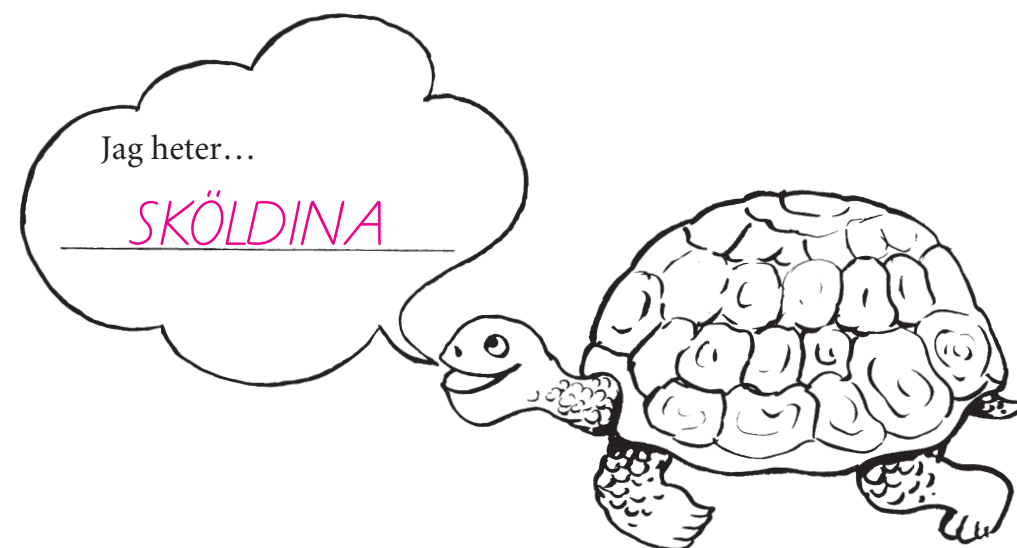
Den sjätte bokstaven i mitt namn
kommer efter H i alfabetet.

Den tredje bokstaven i mitt namn
är den sista bokstaven i alfabetet.

Den sjunde bokstaven i mitt
namn kommer före O i alfabetet.

Den fjärde bokstaven i mitt namn
kommer efter K i alfabetet.

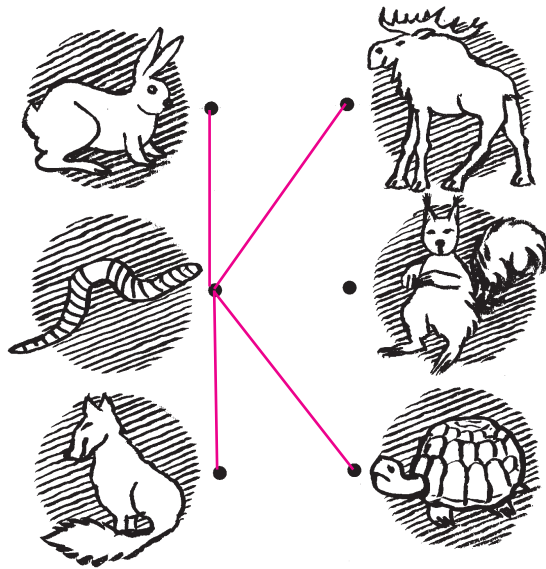
Den sista bokstaven i mitt namn
är den första bokstaven i alfabetet.

Hemliga bokstaven

Läs texten och rita streck.

Gör du rätt kommer strecken att bilda en bokstav.

Om en hare har lång svans ska du dra ett streck från haren till ekorren.

Om maskar krälar i jord ska du dra ett streck från masken till haren.

Om en sköldpadda har långa öron ska du dra ett streck från sköldpaddan till ekorren.

Om haren är ett rovdjur ska du dra ett streck från haren till älgen.

Om rävar äter andra djur ska du dra ett streck från räven till masken.

Om ekorrar har horn ska du dra ett streck från ekorren till räven.

Om en älg kan ha horn ska du dra ett streck från älgen till masken.

Om en sköldpadda har päls ska du dra ett streck från sköldpaddan till haren.

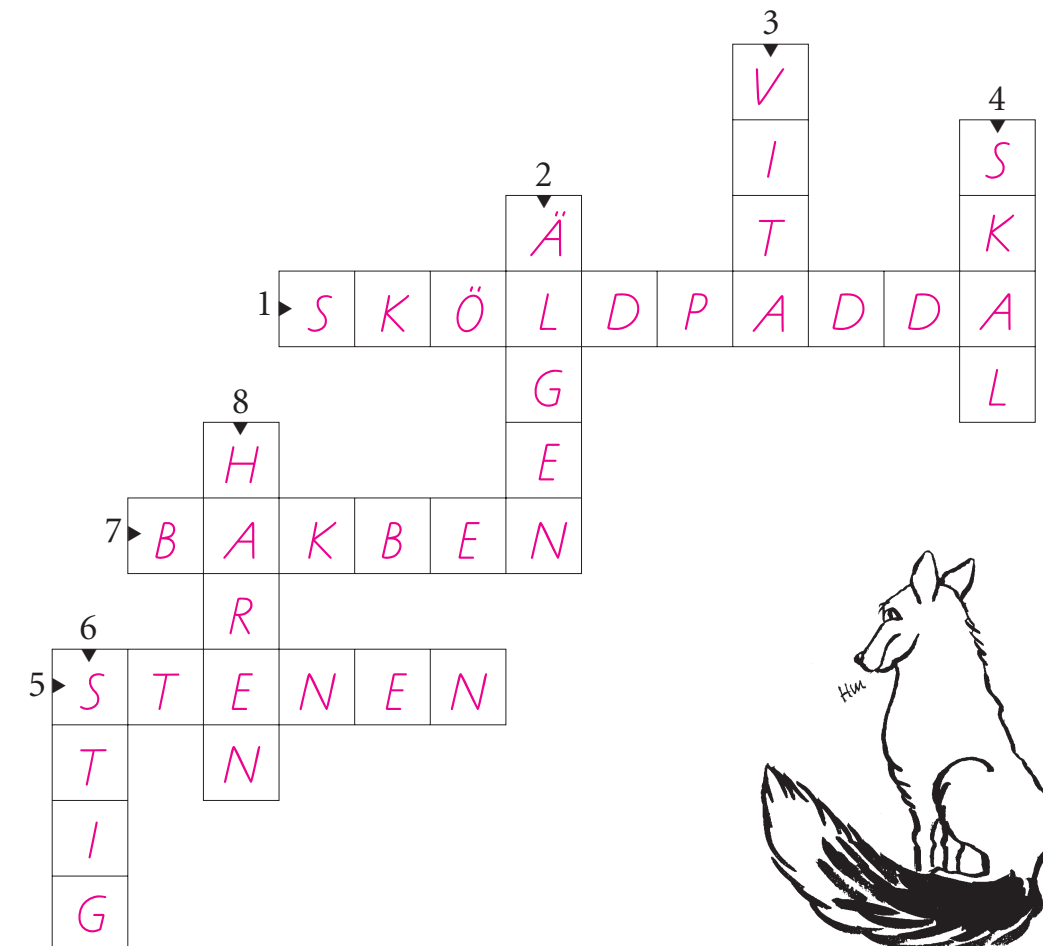
Om en älg kan klättra i träd ska du dra ett streck från älgen till räven.

Om en sköldpadda har skal ska du dra ett streck från sköldpaddan till masken.

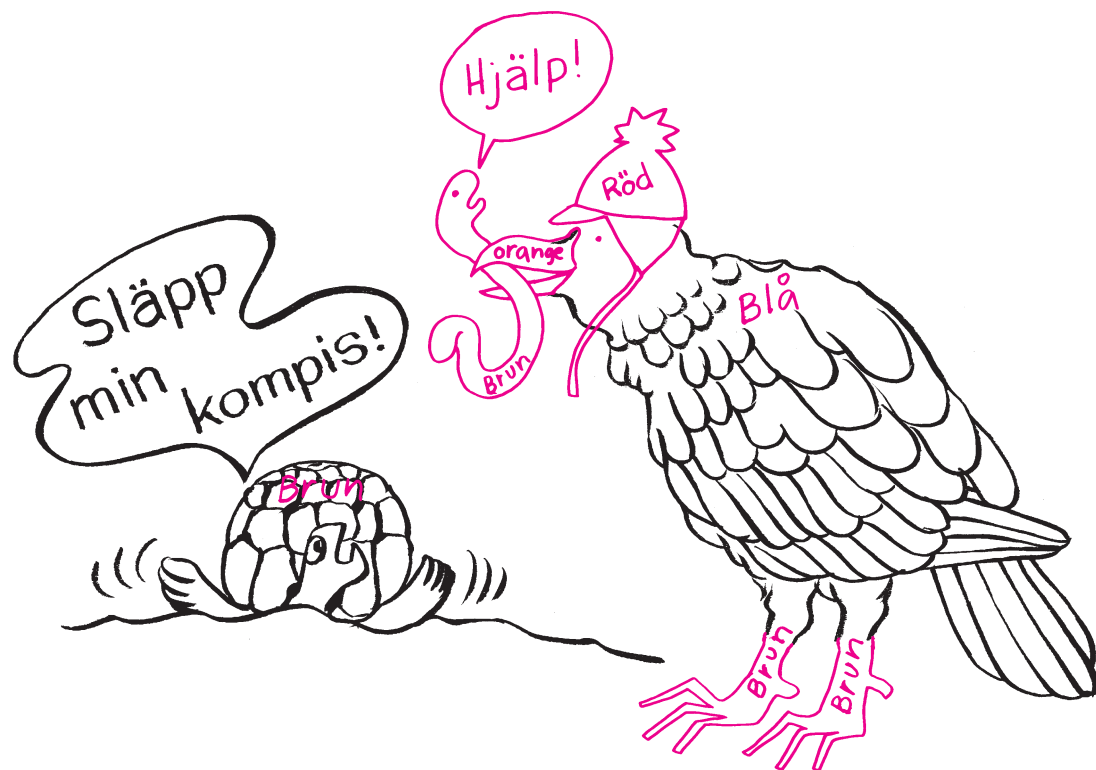
Vilken bokstav fick du? K

Fabelkryss

- ① Djuret som vann tävlingen var en
- ② ... var domare i tävlingen.
- ③ Harens tänder var
- ④ Ett av djuren hade ett hårt
- ⑤ Djuren skulle springa från den stora ... och ner till ån.
- ⑥ Sköldpaddan kämpade fram längs en
- ⑦ Haren hade långa, kraftiga
- ⑧ Det var ... som förlorade tävlingen.

Fabelbild

Läs texten.

Gör som det står.

Rita klart fågeln. Rita en mössa på fågelns huvud och en mask i fågelns näbb. Masken ska ha ögon och mun.

Måla fågelns näbb orange och mössan röd. Måla benen bruna. Resten av fågeln ska du måla blå.

Måla masken brun. Rita en pratbubbla till masken. Hitta själv på vad masken säger och skriv det i pratbubblan.

Måla också sköldpaddan brun.

HIMMEL OCH PANNKAKA ÄR EN SERIE
OM SEX HÄFTEN DÄR BARNEN PÅ
ETT LEKFULLT SÄTT FÅR TRÄNA
OCH TILLÄMPA SIN LÄSFÖRSTÅELSE.
HIMMEL OCH PANNKAKA 1-6 HAR
EN NATURLIG PROGRESSION OCH
UPPGIFTERNA I VARJE HÄFTE ÄR
ORDNADE I TEMAN.

sanoma utbildning

www.sanomautbildning.se

ISBN 91-622-2909-5

Best.nr 622-2909-5
(Art.nr 622-2909-5)